

HIRVAAN KYLÄN HIRVASOJAN JA TUOMIOJAN VIRKISTYS- ALUEIDEN KEHITTÄMISSUUNNITELMAA

HIRVAAN KYLÄYHDISTYKSEN HISTORIIKIN ANTIA JA KO- KOAMISEN ALOITTAMISTA

OSANA HIRVAAN KYLÄN KEHITTÄMISSUUNNITELMAN PÄIVITTÄMISTÄ

Jenni Peteri
Suunnittelija
22.8.2011

SISÄLTÖ

1. JOHDANTO	3
2. HIRVAAN KYLÄYHDISTYS RY:N HISTORIIKKI TOIMINNAN TUKENA.....	5
3. HIRVASOJAN VIRKISTYSALUE	5
3.1 NYKYTILA	6
3.2 TOIMENPIDE-ESITYKSET.....	7
4. TUOMIOJAN VIRKISTYSALUE	14
4.1 NYKYTILA	15
4.2 TOIMENPIDE-ESITYKSET.....	16
5. HIRVASOJAN JA TUOMIOJAN VIRKISTYSALUEIDEN HOITOSUUNNITELMA	19
6. ONNISTUMISEN EDELLYTYKSET.....	19
7. LÄHTEET.....	21

LIITTEET

Liite 1 a Hirvasojan virkistysalueen luontopolku

Liite 1 b Hirvasojan - Peterinniementien ulkoilureitti

Liite 2 Sopimus maa-alueiden käytöstä

Liite 3 Kemijokiyhtiön maanomistukset Hirvasojan virkistysalueella

Liite 4 Luonnos Tuomiojan virkistysalueen valumavesistä

Liite 5 Tuomiojan virkistysalueen asemapiirros

Liite 6 Talkootyötunnit kesältä 2011

Liite 7 Viisivuotissuunnitelma

1. JOHDANTO

Hirvas sijaitsee Rovaniemen kaupungissa noin kaksitoista kilometriä keskustasta. Se on nauhamainen ja reilun kymmenen kilometrin pituinen kylä Kemijoen, Nelostien ja Kemi-Rovaniemi-rautatien vaikutusalueella. Kemijoki on kylää hallitseva maisematekijä, joka yhdessä laajojen metsämaiden kanssa muodostaa kylälle mittaamattomat virkistysmahdollisuudet. Kylällä on peruskoulun alakoulu ja oma kirjasto sekä aktiivisesti toimivat kyläläisten asioita ajava Hirvaan kyläyhdistys ry, päivähoidon ja vanhempien yhteistyötä ja viihtyisyyttä edistävä Hirvaan vanhemmat ry, Hirvaan Martat ja erilaiset eräseurat. Asukkaita Hirvaalla on yli 700 ja kunta on kaavoittanut kylälle lisää tontteja, jotka tullevat nostamaan asukasmäärää. Oikeusvaikutteinen osayleiskaava on hyväksytty syyskesällä 2011.

Hirvaan kyläyhdistys ry. on hakenut ja saanut Rovaniemen kaupungilta kehittämisrahaa vuosille 2011 - 2012. Haku on perustunut Hirvaan kyläyhdistys ry:n aikaisemmin teettämiin selvityksiin ja suunnitelmiin. Näitä ovat ympäristökatselmukset vuodesta 1997 lähtien, kehittämissuunnitelma vuodelta 1998 sekä kehittämistarvehaastattelu ja jätehuoltoselvitys vuosilta 2003 - 2009. Kehittämisrahan tavoitteena on Hirvaan kylän kehittämissuunnitelman päivittäminen. Kehittämissuunnitelmaan liittyvän viisivuotissuunnitelman tarkoituksena on turvata omalta osaltaan erilaisten toimintojen ja palveluiden jatkuvuus kylällä. Kokonaisvaltainen suunnitelma viidelle vuodelle sisältää:

- Hirvasojan ulkoilureitin toteutussuunnitelman laatimisen,
- käyttösuunnitelman laatimisen Tuomiojan entiselle leirintäalueelle,
- Saviniityn veneenlaskupaikan toteutussuunnitelman laatimisen,
- Hirvaan koulun pihan hoitosuunnitelman laatimisen aloittamisen,
- historiikin päivittämissuunnitelman laatimisen,
- kylän eri toimijoiden yhteistyösuunnittelun aloittamisen mukaan lukien Hirvaan koulu ja yritykset,
- kylän yhteisen tapahtumakalenterin laatimisen aloittamisen,
- palvelutarvekuvauksen laatimisen,
- harrastusmahdollisuuksien ja vapaa-ajanvieton tilojen ja reittien kunnon ja käytön sekä hoitovelvoitteiden tarkistamisen.

Tämän työn tavoitteena on Hirvasojan ja Tuomiojan virkistysalueiden kehittäminen sekä Hirvaan kyläyhdistyksen historiikin alullepano. Kyseisten alueiden kehittämisen tavoitteena on kylän ulkoilumahdollisuuksien ja sen myötä viihtyisyyden parantaminen. Kuten Hirvaan kyläyhdistys ry:n laatimassa Hirvaan kehittämissuunnitelmassa vuodelta 1998 sanotaan silloisen maaherran Hannele Pokan sanoneen: ”Oma kylä on maailman napa, sen eteen on tehtävä kaikki voitava”. Ja kuten samaisessa julkaisussa todetaan: Mahdollisuuksia ei anneta, ne on otettava. Myös tämän työn tarkoituksena on osoittaa, että kylään kannattaa sijoittaa.

Kuva 1. Hirvaan kylän sijainti Rovaniemen kaupungissa. (Kuva: Rovaniemen kaupunki)

Suunnitelmassa käytetyissä kuvissa on ilmoitettu kuvan omistaja, jos se on eri kuin suunnittelija.

2. HIRVAAN KYLÄYHDISTYS RY:N HISTORIIKKI TOIMINNAN TUKENA

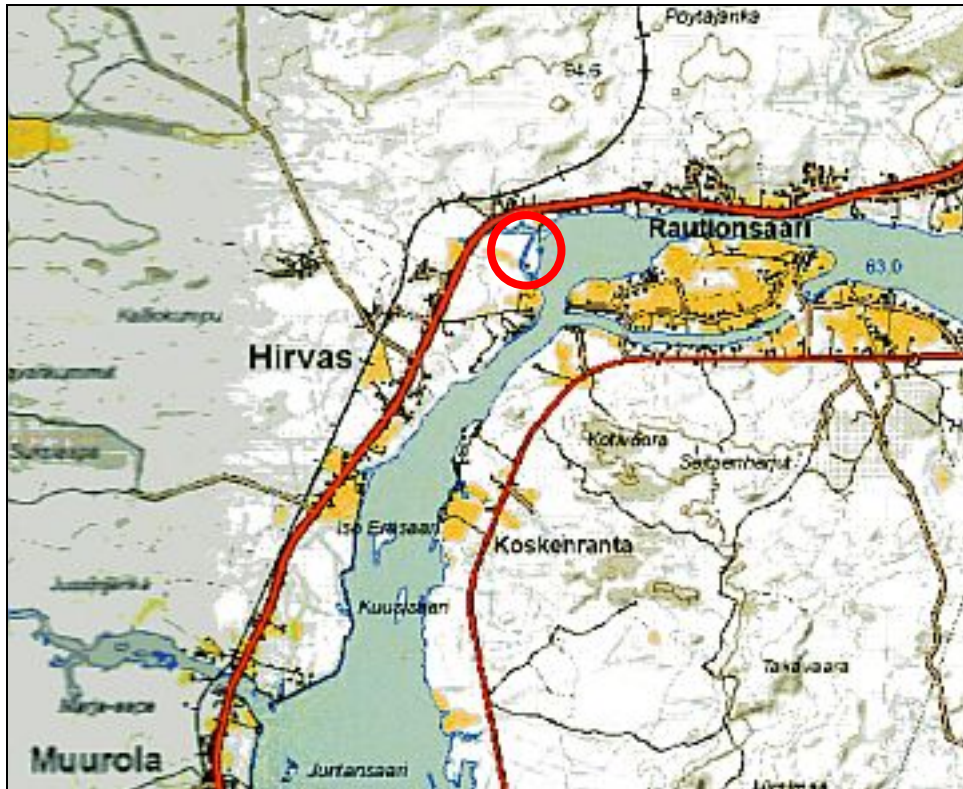
Hirvaan kyläyhdistys ry. on kyläläisten edunvalvoja. Yhdistyksen tarkoitus on edistää asukkaiden toimeentulomahdollisuuksia, kylän vakinaisten ja vapaa-ajan asukkaiden viihtyvyyttä, yhteistyötä ja harrastus- ja kulttuuritoimintaa sekä näin ollen edistää kylän elin-kelpoisuutta, ja omatoimisuutta. Yhdistyksen hallitus koostuu kyläläisten edustajista.

Hirvaan kyläyhdistys ry:n historiikin tarkoituksena on kertoa, mikä on Hirvaan kyläyhdistys ry, miksi sellainen on, mitä se merkitsee, mikä on sen tehtävä, ketä se palvelee, mitä tavoitteita sillä on ollut, miten tavoitteisiin on päästy, mitä tavoitteita on tulevaisuudelle ja miten niihin päästään. Historiikin tarkoituksena on myös valottaa nauhamaisen kylän luonnetta ja kokonaisuutta sekä alueen historiaa ja historian merkitystä tulevaan.

Julkaisun pohjana ovat Hirvaan kylätoimikunnan ja kyläyhdistys ry:n pöytäkirjat ja muistiot, Hirvaan kylän historiikki, Hirvaan ympäristökatselmus 1997, Kylänkehittämissuunnitelma 1998 ja Ympäristöohjelma 1998 sekä muut kylälle tehdyt tutkimukset ja suunnitelmat. Aikaisempien suunnitelmien yhteydessä on tehty kattavia kyselyitä kyläläisille. Vastaukset tulee koota yhteen Hirvaan kyläyhdistys ry:n historiikkiin, vertailla niitä keskenään, analysoida niitä ja heijastaa niiden merkitys nykypäivään. Yhdistyksen puheenjohtaja käy läpi edellä mainitut dokumentit ja selvitykset ja tekee historiikkityöryhmälle koosteen esille nousseista kylän kehittämistä tukevista asioista. Näin ollen historiikki on samalla kooste Hirvaan kylän kehittämis- ja toimintasuunnitelmasta. Julkaisu on tarkoitettu kyläläisten, maakuntamuseon ja kaupungin kirjaston käyttöön.

3. HIRVASOJAN VIRKISTYSALUE

Hirvaan kylän Hirvasojan virkistysalue sijaitsee nauhamaisen kylän puolessa välissä, Kemijoen rannalla. Alue on alkujaan ollut niitty, josta on talkoovoimin tehty heinää karjalle ja jossa on ollut kotieläimiä yhteislaitumella. Hirvasojan kasvillisuus on omanlaistaan erikoisine kuusineen ja tuoksuineen.

Kuva 2. Hirvasojan virkistysalue. (Kuva: Rovaniemen kaupunki)

3.1 NYKYTILA

Nykyisin Hirvasojan virkistysalueella on laavu, leikkikenttä, beach wolley -kenttä, kompostikäymälät ja pukukoppi-kioskirakennus. Kyläläiset ovat suurilta osin tyytyväisiä Hirvasojan virkistysalueen ulkoilumahdollisuuksiin ja laavuun. Vuoden 2011 aikana laavu on täysin kunnostettu.

Kylälle toivotaan luontopolkua ja ulkoilureittiä, joka monipuolistaisi kyläläisten ulkoilumahdollisuuksia. Luontopolku on tarkoitus tehdä mahdollisimman pienin raivauksin sekä pitää luonnontilassa. Hirvasojan virkistysalueen uimapaikka on yksi kaupungin virallisista uimapaikoista. Uimapaikkaa uhkaa kuitenkin umpeen kasvaminen. Syksyllä 2011 kaupunki kunnostaa Hirvasojan virkistysalueen veneenlaskupaikan.

Kuva 3. Yleisilme Hirvasojan virkistysalueelta.

Kuva 4. Maisema laavulta.

3.2 TOIMENPIDE-ESITYKSET

Hirvasojan virkistysalueen laavu säilytetään. Sen entistä käyttökelpoisempi paikka olisi kuitenkin kauempana rannasta tai lähempänä leikkikenttää. Tällöin laavun eteen jäisi oleskelutilaa. Myös puuvaja voisi olla reilusti kauempana laavusta.

Kuva 5. Laavun edessä on hyvin vähän oleskelutilaa.

Kuva 6. Laavu peittää maiseman.

Pukukoppi-kioskirakennus tullaan siirtämään vuoden 2012 aikana Tuomiojan virkistysalueelle. Vessat jäävät paikoilleen. Leikkitelineet olisi myös hyvä säilyttää Hirvasojan virkistysalueella, koska Tuomiojan virkistysalueen päässä kylää on päiväkodin pihalla uusi laadukas leikkikenttä. Hirvasojan virkistysalueen beach wolley -kenttäkin voisi pysyä paikallaan. Se tarvitsisi kuitenkin uutta pehmeää hiekkaa. Kentällä on ollut käyttäjiä myös muista kylistä. Sen käyttäjämäärää on kuitenkin vaikeaa arvioida. Esimerkiksi muurolalaiset nuoret kehuivat kenttää ja sen siisteyttä. Ideoinnissa tuli esille myös koirapuisto, jonka voisi maanomistajan antaessa luvan sijoittaa laavulta parkkipaikalle päin.

Hirvasojalla tulee olla infotaulu ennen laavua, jossa tulee olla aluekartta sekä alueen historiaa ja käytösäännöt sekä jokamiehenoikeudet. Siinä olisi hyvä olla myös esim. kalastusinfoa sekä jotain voimassaolevista lupa-asioista ja yhteystiedot. Infotaulun ulkoasun on hyvä olla samansuuntainen Tuomiojan virkistysalueelle tulevan infotaulun kanssa. Alueelle ja alueella olisi hyvä olla myös selkeät opasteet, kuten parkkipaikan merkki ja viitat vessoille.

Hirvasojan virkistysalueelle tuleva luontopolku kiertää saaren ja ohjautuu ulkoilureittinä myös mantereeseen puolelle ja oikeusvaikutteiseen osayleiskaavan luonnostellun tien kautta Peterinniementielle (Liite 1). Luontopolun ja ulkoilureitin yhtymäkohdassa, Hirvasojan ylityskohdassa tulee olla silta. Käytännöllisin siltaratkaisu olisi todennäköisesti riippusilta, milloin jättien lähtö ei veisi siltaa mukanaan. Yksityisten maanomistajien kanssa on allekirjoitettu sopimukset maiden käytöstä (Liite 2). Allekirjoitetut suostumukset ovat Hirvaan Ky-

läyhdistyksen arkistossa. Kemijokiyhtiö on myötämielinen hankkeelle, mutta voi kirjoittaa sopimuksen Hirvaan kyläyhdistyksen edustajan kanssa sen jälkeen, kun Rovaniemen kaupunki ja Hirvaan kyläyhdistys ovat sopineet luontopolun ja ulkoilureitin hoitovastuista. Kemijokiyhtiön maanomistukset ovat nähtävissä liitteessä 3. Rovaniemen kaupungin virkamiehiin on vielä oltava yhteydessä kaupungin maille tulevasta luontopolusta.

Kuva 7. Luonnoltaan vaihtelevaa Hirvasojaa.

Taulukko 1. Hirvasojan luontopolku ja ulkoilureitti, tilanne 26.8.2011

Tila	Suostumus
6:68	x
6:70	maanomistaja ei tiedossa
6:71	kesken
6:53	kesken
6:62	-
107:2	x
6:79	x
6:38	x
107:16	x
6:39	x
6:17	kesken
126:41	kesken

Hirvasojan virkistysalueen luontopolku voisi alkaa alueinfotaululta, josta nähtäisiin alueen käytösäännöt ja joka on ennen laavua. Laavulta polku jatkuisi pitkospuina ensimmäiselle lampareelle, jossa olla taulu, jossa kerrotaisiin erilaisista kosteikko- ja vesieläimistä. Pitkospuut jatkuisivat kuivalle maalle, villiruusutaulun luo, josta avautuisi myös näkymä Kemijoelle ja jossa voisi olla ensimmäiset istuimet. Ruusutaulun jälkeen kulkijat voivat valita, menevätkö suoraan vai oikealle. Oikealle mentäessä ensimmäinen taulu voisi olla satumetsätaulu, jossa kerrotaisiin erilaisista metsän olennoista, jotka mahdollisesti asustavat Hirvasojan erikoisessa kuusikossa. Riippusillan tuntumassa voisi olla taulu, jossa kerrotaisiin maatalousmaiden pajukoitumisesta. Luontopolku jatkuisi niitylle, jossa voisi olla niitykasvi- ja -eläintaulu. Pystyssä olevan ladon kohdalla niemen nokassa voisi olla taulu, jossa kerrotaisiin vanhoista heinäntekotavoista. Kemijoen töyräällä, toisen istumapaikan luona voisi olla taulu uitosta, siitä miten ennen puita uitettiin Kemijoen leveydeltä. Toista lampareta kierrettäessä voisi taulussa olla alueen linnustosta ja muusta eläimistöstä tietoutta. Lampareen jälkeen polku tulee takaisin ruusutaulun luo, josta kulkijat voivat jatkaa matkaa joko riippusillalle tai laavulle. Varteen otettavan idean esitti eräs maanomistaja, joka ehdotti, että kylä hankkisi alueelle kesälampaita laiduntamaan, kuten Rovaniemen Koivusaaressakin. Luontopolun kantavana ajatuksena voisi olla alueen historia ja se, miten ihmiset ovat luontoa havainnoineet ja käyttäneet sekä eläneet sen kanssa.

Kuva 8. Hirvasojan virkistysalueen ainoa pystyssä oleva lato.

Kuva 9. Menninkäiskuusia.

Kuva 10. Yksi heistä. Vai meistä?

Kuva 11. Osa luontopolusta tarvitsee pitkospuita.

Kuva 12. Rantaniitty.

Kuva 13. Raivattavaa ruusupensaikkaa

Kuva 14. Raivattavaa pajukkoa.

Hirvasojan virkistysalueella on esiintynyt myös häiriökäyttäytymistä ja rakennukset ovat kokeneet ilkivaltaa. Alueelle olisikin hyvä hankkia esimerkiksi riistakamera, joka dokumentoisi tapahtuneen ilkivallan. Riistakameran olemassaoloa ei tarvitse ilmoittaa alueen käyttäjille, mikä olisikin parempi, ettei se joudu ilkivallan kohteeksi.

Kuva 15. Vastakunnostettu laavu. (Kuva: Sirkka Liisa Peteri)

Kuva 16. Laavu ilkivallan jälkeen. (Kuva: Matti Heikkilä)

4. TUOMIOJAN VIRKISTYSALUE

Tuomiojan virkistysalue sijaitsee Hirvaan kylän pohjoispäässä, Häkinvaaran alapuolella, Kemijoen rannassa. Tuomioja on ollut historiansa aikana kylän toimintoja kokoava alue: Siellä sijaitsevassa kylän mylly on jauhettu koko kylän jauhot. Mylly on ollut osuuskuntaperusteinen. Myöhemmin alueella on toiminut leirintäalue, jonka yhteydessä on ollut kioski. Alueen välittömässä läheisyydessä on toiminut aikoinaan myös kauppa. Nykyisin Tuomiojan virkistysalue on yksi kaupungin virallisista uimapaikoista.

Kuva 17. Tuomiojan virkistysalue. (Kuva: Rovaniemen kaupunki)

4.1 NYKYTILA

Hirvaan Tuomiojan virkistysalueella on parhaimpaan kesäaikaan viitisenkymmentä käyttäjää päivässä. Alueen vakituiset käyttäjät ovat toivoneet alueen siistimistä ja palveluiden parantamista. Uudistettaviksi asioiksi ovat nousseet nykyistä paremmat pukukopit ja vanhan poisvienti, virallinen nuotiopaikka, ulkovessat, retkipöytä, beach-kenttä, koirille erillinen uittamisalue, veneille rantaan nousupaikka ja virallinen parkkipaikka uimapaikalle. Lisäksi uimapaikalle on toivottu enemmän hiekkaa ja valumavesien ohjausta, jottei uimapaikan hiekka valu jokaisen rankkasateen ja kevään sulavesien jälkeen jokeen (Liite 4).

Kuva 18. Tuomiojan virkistysaluetta.

Kuva 19. Valumavesien muodostamia uomia.

4.2 TOIMENPIDE-ESITYKSET

Tuomiojan virkistysalueen kehittämistavoitteista osa on kulkenut käsi kädessä toteutuksen kanssa. Kesällä 2011 alueella on tehty raivauksia, joilla aluetta on saatu siistimmäksi ja kohdennettua tuleva tulisijan paikka törmän päälle ja parkkipaikka Nelostien varteen. Tuomiojan virkistysalueelle suunnitellut ja toteutettavat toimenpiteet näkyvät Heli Rapakon piirtämässä asemapiirroksessa (Liite 5). Kesän 2011 aikana alueella on niitetty talkoovoimin (Liite 6) pitkä heinä alas ja siistitty ruohonleikkurilla, kaadettu puita ja rajattu nuotio- ja parkkipaikat.

Kuva 20. Ennen talkoita.

Kuva 21. Talkoissa.

Kuva 22. Talkoiden tulosta.

Tulisijan istuimet sekä valumavesien ohjausparrut tulevat paikoilleen kuluvana syksynä. Ohjausparruihin rakennetaan myös neljä kiinteää retkipöytää tuoleineen, joten alueen virkistyskäyttöaste paranee. Pukukoppi-kioskirakennuksen siirto Hirvasojan virkistysalueelta Tuomiojan virkistysalueelle sekä kompostikäymälän ja beach wolley- kentän rakentaminen ja ojien perkkkaus tapahtuvat kesällä 2012. Eräs nuori poika ehdotti pukukoppi-kioskirakennukseen jopa yleistä saunaa. Tuomiojan myllyn kunta pyrkii saamaan vuoden 2012 YTY- kohteeksi eli ympäristönsuojelua ja -hoitoa edistävän hanketyön kunnostus- rakentamiskohteeksi. Myllyn yhteyteen tulisi saada myös infotaulu, josta näkee rakennuksen käyttötarkoitus ja historiaa.

Kuva 23. Raivauksen jälkeen paljastunut kunnostusta kaipaava mylly.

Tuomiojan virkistysalueelle on saatava yhtenäinen ja johdonmukainen opastus sekä infotaulu, jotta ihmiset osaavat toimia alueella oikein. Taulun on hyvä olla yhdenmukainen Hirvasojan virkistysalueen infotaulun kanssa. Taulussa tulee olla aluekartta, alueen historiaa ja käytösäännöt sekä jokamiehenoikeudet. Siinä olisi hyvä olla myös esim. kalastusinfo sekä jotain voimassaolevia lupa-asioista ja yhteystiedot, kuten Hirvasojan virkistysalueen infotaulussakin.

Alueen kiireellisin toimenpide on ajokieltokyltin siirto risteyksestä parkkipaikan kohdalle, jottei alueella olisi ristiriitaista informaatiota. Kaupungin teknisen osaston Veli-Pekka Karja-

laista tai Kari Peteriä tulee muistuttaa keväällä 2012 ajokieltokyltin siirrosta. Parkkipaikalle on ajettava soraa tai jotain muuta luonnonmateriaalia, kuten purua, pinnan epätasaisuuden takia. Tuomiojan virkistysalueelle on pystytetty koirakieltomerkin ja uimapaikan parkkipaikkamerkin lisäksi merkit, joilla koirat ohjataan omalle uimapaikalleen ja joilla veneet ohjataan oikeaan kohtaan rannassa. Koirien uimapaikalla on hyvä olla myös koirankakkaroskis, johon koirien ulkoiluttajien tulee siivota lemmikkiensä jätökset.

Kuva 24. Koiramerkit.

Kuva 25. Uimapaikan parkkipaikka.

Kuva 26. Veneennousupaikka.

5. HIRVASOJAN JA TUOMIOJAN VIRKISTYSALUEIDEN HOITOSUUNNITELMA

Hirvaan kyläyhdistys ry:n ja Rovaniemen kaupungin on sovittava keskenään Hirvasojan ja Tuomiojan virkistysalueiden hoidosta ja hoitoyhteistyöstä. Alueiden kehittämiseksi olisi hyvä perustaa myös yhteistyöryhmä, joka tarkoittaisi kylän ja kaupungin eri toimijoiden edustajien kokoamista ja keskustelua keskenään. Sitä tapahtuu Hirvaan kylän ja kaupungin välillä nykyisinkin, mutta toiminta voisi olla avoimempaa. Yhteistyö on välttämätöntä tavoitteiden saavuttamiseksi ja tavoitteiden muuttuminen pysyväksi toiminnaksi.

Hirvasojan ja Tuomiojan virkistysalueiden hoitoluokista voidaan olla monta eri mieltä, mutta Taajaman viheralueiden hoitoluokitusoppaan mukaan Hirvasojan virkistysalue kuuluu hoitoluokkaan B II tai C I. ja Tuomiojan virkistysalue kuuluu hoitoluokkaan A II tai A III. Neuvoteltaessa virkistysalueiden hoitosuunnitelmasta, on päästävä yksimielisyyteen alueiden hoitoluokista. Hoito toteutetaan hoitoluokkiin perustuen.

6. ONNISTUMISEN EDELLYTYKSET

Suunnitelmaa laadittaessa on muotoutunut ajatus, että Hirvasojan ja Tuomiojan virkistysalueiden toiminnot eriyttäisiin selkeästi toisistaan. Tuomioja olisi aktiviteettialue ja Hirvasoja luontoretkeilyalue. Tällöin Tuomiojalla olisivat virallinen uimapaikka, mahdollinen kioski sekä beach volley- ja leikkikentät, nuotiopaikka ja retkipöydät. Hirvasojalla olisivat laavu ja luontopolku. Hirvasojan virkistysalueen leikkikentän siirto Tuomiojan virkistysalueelle olisi aktiviteettialueajattelun perusteella perusteltua. Jos leikkikenttä siirretään Hirvasojan virkistysalueelta Tuomiojan virkistysalueelle, olisi Hirvasojan virkistysalueelle hyvä ideoida ja toteuttaa erilaisia luontoliikunta- ja temppuilupisteitä laavun yhteyteen ja mahdollisesti myös luontopolun varteen. Pisteet voisivat olla erilaisia luonnossa olevia, liikkuvuutta lisääviä toimintoja, kuten ryömimistä tunnelin läpi tai hyppimistä ojan yli. Pisteellä voisi olla ohjeistus mielenkiinnon lisäämiseksi. Sekä Hirvasojan että Tuomiojan virkistysalueilla tulee olla koirankakkaroskiksia, Tuomiojalla koirien uimapaikalla ja Hirvasojalla laavulla ja luontopolulla, sillä olisi hyvä, että luontopolku voisi palvella kaikkia liikkuja. Alueidenkäytöllisesti olisi hyvä, jos Hirvasojan ja Tuomiojan alueista tehtäisiin yleisiä virkis-

tysalueita, joihin kaikki lähialueiden ihmiset osaisivat tulla. Pääpaino olisi kuitenkin Hirvaan kylän asukkaissa.

Alueiden huolto ja ylläpito sekä ilkvallan kitkeminen ovat haasteita, joista Hirvaan kyläyhdistyksen tulee neuvotella kaupungin kanssa. Hoitovastuista on sovittava selkeästi. Hoitosopimuksen tulee sisältää mm. jätteitten poisto kummaltakin alueelta, Hirvasojan luontopolun aukipitäminen, Tuomiojan risukkorauvaukset, alueiden niitot, beach wolley- kentän ja leikkikentän huolto, luontopolun taulujen ja infotaulujen huolto. Esimerkiksi Hirvaan kylän virkistysalueilta heinät on niitetty kerran pari kesässä. Pari heinäniittokertaa kesässä ei kuitenkaan ole tarpeeksi alueiden siisteyden kannalta. Lisäksi Hirvasojan virkistysalueen beach wolley- kenttä ja leikkikenttä ovat olleet aikalailla oman onnensa nojassa. Hirvasojan ja Tuomiojan virkistysalueilla olisi myös hyvä olla kylältä vastuuhenkilöt kylältä, joihin kyläläiset tai kaupungin virkamiehet voisivat tarvittaessa ottaa yhteyttä ja joiden kautta asiat kulkisivat eteenpäin.

Viralliselta uimapaikalta otetaan vesinäyte kesällä kerran viikossa. Jos Hirvasojan uima- paikan virallisuus lakkaa olemasta, ei sieltä oteta enää vesinäytteitä ja byrokratioiden mukaan myös pelastusrengas ja infotaulu poistettaisiin. Pelastusrengas olisi alueella kuitenkin hyvä säilyttää sekä turvallisuuden että Tuomiojan ja Hirvasojan virkistysalueiden yhteneväisyyden vuoksi, varsinkin jos taulut toimisivat samalla virallisina infotauluina.

Yksi alueiden valovoimaisuutta lisäävä tekijä olisi kasvillisuus- ja eläinkartoitukset. Esimerkiksi Hirvasojan luonto on hyvin rikasta, josta voisi olla infoa myös luontopolun tauluissa. Myös Tuomiojan kasvillisuus ja eläimistö tulisi kartoittaa, jotta ei tahattomasti hävitettäisi mitään tai jos löytyisi jotain, jota voisi käyttää hyväksi esimerkiksi alueen historiataulussa.

Hirvaan kyläyhdistys ry laatii kylälle viisivuotissuunnitelman, jossa on nähtävänä kylällä tehtävät toimenpiteen selvityksissä ja suunnitelmissa esiin tulleiden ja esiin tulevien tavoitteiden saavuttamiseksi. Alustava viisivuotissuunnitelman runko on liitteessä 7. Alkuperäinen tiedosto on Excel- tiedosto, joten siihen on helppo lisätä haluttuja toimenpiteitä. Lisätäviä toimenpiteitä voisi olla mm. Hirvasmutkan maisemanhoito sekä miten toteutetaan jokakeväinen Nelostien varren siivous.

Hirvasojan virkistysalueen maanomistajien ja maanomistajien edustajien yhteystiedot löytyvät Hirvaan kyläyhdistyksen arkistosta, kuin myös kaupungin virkamiesten yhteystiedot.

7. LÄHTEET

Heikkinen, A. 1998. Hirvaan ympäristöohjelma. Opinnäytetyö. Metsätalousinsinöörinkoulutus. Rovaniemen luonnonvara-alan oppilaitos. Moniste 80 s + liitteet.

Hirvaan kyläläisten ja virkistysalueilla tavattujen ihmisten haastattelut

Hirvaan kyläyhdistys ry:n hallituksen pöytäkirjat

Hirvaan kyläyhdistys ry. Säännöt 28.5.2002.

Hirvaan kyläyhdistys ry:n toimintasuunnitelma 2011.

Issakainen, K. 1997. Hirvas. Rovaniemen maalaiskunnan kulttuuritoimi. Sevenprint Ltd. Rovaniemi. 144 s.

Juntunen, P. 2008. Lapin perinnebiotooppien hoito-ohjelma. Lapin ympäristökeskuksen raportteja 2 / 2008. Yliopistopaino. Helsinki. 96 s.

Kupulisoja, J., Matilainen, M., Marjomaa, E. & Heikkilä, M. 2009. Hirvaan jätevesi-, jätehuolto- ja ympäristöhoitoprojektin loppuraportti. Moniste 39 s.

Maisema ja Ympäristö Oy Antikainen Uusitalo Ventola. 1995. Taajaman viheralueiden hoitoluokitus. Luokitus- ja hoito-opas. Kaupunginpuutarhurien Seura ry. 1993. 32 s.

Olli, S., Heikkilä, T. & Peteri, J. Hirvaan kylän kehittämissuunnitelma Rovaniemen maalaiskunta 1998. Moniste. 73 s

Peteri, A. 2003. "Lottovoitto syntyä Suomeen ja lottovoitto syntyä Hirvaalle." Hirvaan kehittämistarvehaastattelu ja toimenpide-ehdotuksia. Opinnäytetyö Lapin Luonto-opisto. Moniste 39 s.

Peteri, L. 1997. Hirvaan ympäristökatselmus. Opinnäytetyö. Rovaniemen maaseutu- ja kotitalousopisto. Moniste 24 s + liitteet.

Peteri, SL. 2010. Kehittyvä Alakemijoki, kylien yhteistyön selvittäminen. Rovaniemen kaupunki. Moniste 38 s.

Peteri, SL. 2011. Kylien Rovaniemi - kehittämisavustushakemus. Hirvaan kyläyhdistys.

www.rovaniemi.fi